

FOLK CREATION IN THE ROMANIAN CULTURAL HERITAGE**CRÉATION FOLKLORIQUE DANS LE PATRIMOINE CULTUREL
ROUMAIN****CREAȚIA FOLCLORICĂ ÎN PATRIMONIUL CULTURAL ROMÂNESC****Olimpia VARGA**Universitatea „Ovidius” din Constanța
olimpia_varga@yahoo.com**Abstract**

Our folklore by the high ethical values which it contains and by his chosen one of the artistic raiment, wake up interest from the epoch of Alecsandri and until today. The folk inspiration is one of the most visible components of continuity in the romanian literature. In this study we propose to inquire into the close connection of the great creators of Romanian literature with folk elements which have been taken, processed, assimilated and integrated into the creation of education.

Résumé

Notre folklore, à travers les valeurs éthiques élevées qu'elle couvre et par de l'élú de l'artistique des vêtements, service de l'intérêt de l'époque de Alecsandri et jusqu'à aujourd'hui. L'inspiration folklorique est l'un des composants les plus évidentes de continuité dans la littérature roumaine. Dans cette étude, nous proposons d'enquêter sur la relation étroite, de grands noms de la littérature roumaine avec éléments folkloriques qui ont été prises, transformés, assimilés et intégrés dans la création de l'éducation.

Rezumat

Folclorul nostru, prin înaltele valori etice pe care le cuprinde și prin alesul lui veșmânt artistic, trezește interes din epoca lui Alecsandri și până astăzi. Inspirația folclorică este una dintre cele mai evidente componente de continuitate din literatura română. În acest studiu ne propunem să cercetăm strânsa legătură a marilor creatori ai literaturii române cu elementele folclorice, care au fost preluate, prelucrate, asimilate și integrate în creația cultă.

Key-words: *folklore, creation, cultured poetry, folk poetry***Mots-clés:** *folklore, création, poésie classique, poésie créative***Cuvinte-cheie:** *folclor, creație, poezie cultă, poezie populară***Introducere**

De-a lungul zbuciumatei sale istorii, poporul român și-a creat una din cele mai frumoase și mai bogate literaturi populare ale lumii. Sub „petecul nostru de cer”, din interiorul arcului carpatic până la Dunăre, poporul român, în creațiile sale, și-a cântat vitejii căzuți în lupte, frumusețea țării, dragostea de patrie, munca, copilăria, munții, codrul, carul cu boi, durerea, bucuria și moartea. Realitățile naționale freamătă în toate producțiile noastre folclorice, fapt care l-a determinat pe

Stolnicul Constantin Cantacuzino - și mai târziu pe Nicolae Bălcescu – să considere folclorul ca unul din izvoarele esențiale ale științei istorice.

Alec Russo acordă o atenție deosebită poeziei populare, el identifică în folclor principalul fundament al literaturii naționale, observând în *Cugetări* că „izvorul adevărat al literaturii” se află în „tradițiile și obiceiurile pământului, unde stau ascunse însă și formele și stilul și de-aș fi poet, aș culege mitologia română care-i frumoasă ca și cea latină sau greacă”. (RUSSO, 1959, 3)

Pentru literatura română, creația populară a fost piatra de temelie a unei literaturi autohtone originale, a oferit modele și a creat specii literare, însemnând o școală de creație pentru toți marii scriitori. Folclorul a creat la români un stil cu un pronunțat caracter de clasicitate, explicabil prin faptul că literatura română nu a beneficiat – ca alte literaturi – de modelele Clasicismului și Renașterii, deși n-a rămas cu totul străină de impulsurile de la Atena, Bizanț și Roma, și s-a instalat pe temelii generoase ale unui clasicism folcloric.

Tudor Vianu, vorbind despre originalitatea contribuției culturale a românilor, evidențiază mai întâi faptul că, pe când în alte culturi folclorul a încetat de a mai fi o funcțiune activă, iar scriitorii epocilor mai noi au întrerupt contactul cu inspirația populară „*la români producția literară populară este încă activă, iar marii noștri scriitori ai secolului al XIX-lea și al XX-lea au aflat în această producție unul din izvoarele lor principale*”. (VIANU, 1965, 561).

Rolul de tezaur cultural al folclorului la români

Mihail Sadoveanu mărturisea că „civilizația, portul și datina de acum zece mii de ani subzistă încă” și că a găsit în creația populară „*elemente de valoare diamantină*”, care s-au răsfrânt în opera lui.

În general, opera personalităților înalt reprezentative ale artei românești – de la Alecsandri la Eminescu, Creangă, Sadoveanu sau Blaga, și, de aici, la Enescu sau Brâncuși, au legături atât de intime cu folclorul, încât unii cercetători au văzut în osmoza artei culte cu cea populară o trăsătură distinctivă a culturii noastre. De fapt, cultura română se află în situația deloc obișnuită – poate unică (cel puțin în Europa) - de a perpetua până astăzi manifestări ale culturii populare, în forme autentice, tradiționale.

În condițiile contemporane, raportul artă populară – artă cultă se complică, deoarece creatorii așa-zis populari au foarte clară conștiința tipului special de artă pe care-l practică, a naturii sale specifice, a diferențelor față de arta „*cealaltă*”, de care, paradoxal, au încercat să se apropie cât mai mult.

Literatura de autor nu a abandonat contactele cu literatura populară, inspirația folclorică fiind unul dintre cele mai evidente elemente de continuitate din literatura română de la începuturi și până astăzi.

Fiecărei epoci și chiar fiecărui autor în parte – în măsura în care este vorba despre personalități marcante – îi este proprie o anumită viziune asupra folclorului.

De la integrarea genuină în textul scris al cronicilor lui G. Ureche și I. Neculce a unor proverbe sau zicători, la interesul deliberat, conștient, arătat folclorului de către romanticii generației de la 1848, este un drum apreciabil, iar de la versificările în manieră populară ale celui dintâi culegător de folclor, Alecsandri, până la sublimarea estetică și filosofică pe care materialul folcloric o suferă sub pana lui M. Eminescu, este o distanță covârșitoare.

Creația folclorică din perioada veche în scrierile religioase și în cronici

Spre sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea folclorul începe să fie sursă de literatură artistică propriu-zisă și de poezie.

Mitropolitul Dosoftei, oarecum precursor al lui Arghezi, s-a ridicat, în *Psaltirea în versuri*, la forme de adevărată poezie în limba română, prin folosirea unor asociații îndrăznețe, imagini inovatoare și blesteme de tipul vechiului descântec popular:

„*Leul[ui] gura să i se despice,
Inorogii coarne să le pice,*

*Să li să tâmpască semeția,
Să-ș[i] cunoască și blestemăția.”*

Conștient de opoziția dintre uman și divin, dintre efemer și etern, comparând zilele omului cu fumul, care în registru popular exprimă tema timpului, coboară la structura și melodia versului popular în imagini tot atât de noi și de expresive:

*„Că-mi trec zilele ca fumul,
Oasele mi-s răci ca scrumul”.*

Primele pagini de proză literară românească din opera lui Ion Neculce, cu cele 42 de legende precedate de „*O seamă de cuvinte ce sunt auzite din om în om, de oameni vechi și bătrâni și în letopiseț nu sunt scrise*”, poartă aceeași amprentă a inspirației folclorice.

Miron Costin în poemul de meditație lirică-filosofică *Viața lumii*, are anumite legături cu folclorul și cu cărțile populare.

Excelentul cunoscător al culturii populare, Dimitrie Cantemir a inserat și modelat poezie de sorginte folclorică în *Istoria ieroglifică* prin folosirea unor măști cu imagini de animale.

Se poate conchide că în substanța literaturii române vechi folclorul are o pondere importantă, iar infiltrările lirice par să stingă notele artistice cele mai interesante și variate.

Creația folclorică din perioada premodernă

În secolul al XVIII-lea integrarea elementelor de cultură populară în cultura citadină a largilor categorii sociale – care se înălțau spre lumină, datorită împrejurărilor mai favorabile pe care le ofereau atât evoluția societății, cât și ideologia iluministă – atestă continuitatea vieții spirituale românești și în ceea ce privește caracterul ei popular.

Ilumiiniștii români au considerat cultura populară cu obiceiurile, credința, literatura populară etc., una dintre cele mai ample și mai convingătoare documente, alături de cele istorice, ale originii noastre latine.

I. Budai-Deleanu, judecând ca și ceilalți ilumiiniști, folosește cultura populară în epopeea sa, numai pe planul artistic al umorului și pitorescului.

Filonul liricii populare îl întâlnim prin intermediul cântecelor lăutărești de lume și a poeziei populare la poeții Văcărești, considerați adevărați precursori ai literaturii românești moderne și la Costache Conachi.

Ielele lui Iancu Văcărescu reprezintă – alături de *Țiganiada* lui I. Budai-Deleanu – primele încercări izbutite de a transpune date de cultură populară pe un alt plan artistic, relizându-se creații originale, în spiritul literaturii citadine, creând de fapt simili folclorici.

Creația folclorică din perioada pașoptistă

Scriitorii pașoptiști care au sincronizat literatura românească cu cea apuseană – ca genuri și specii – au nutrit un adevărat cult pentru folclor și au orientat programatic inspirația spre autohton.

Urmărind evoluția poeziei române, de la 1848 până azi, se poate afirma că relația poezie populară - poezie cultă parcurge mai multe etape fundamentale.

Interesant de stabilit în această relație se pare a fi comportamentul creator al diverselor personalități față de ideea de folclor și față de realitatea concretă a artei populare.

Până la Alecu Russo și V. Alecsandri, Anton Pann a fost primul culegător al poeziei populare românești, deci primul pas important aparține aceluși „*Pan, finul Pepei, cel isteț ca un proverb*”. Acest prim „*folclorist*” s-a orientat spre creația populară, care l-a determinat să culegă și să „*monteze*” literar o însemnată cantitate de zicale și proverbe. Anton Pann devenind pentru G. Călinescu „*unul dintre primii noștri umoriști*”.

*„Haideți să vorbim degeabă,
Că tot n-avem nici o treabă.
Fiindcă,
Gura nu cere chirie,
Poate vorbi orice fie”.*

În opera sa, Vasile Alecsandri a reușit să abordeze lucid, diferențiat, creația populară, având o atitudine programatică față de acest tezaur spiritual național. Autorul *Doinelor* descoperă în poeziile populare întregul univers de viață rurală, stratificat pe diverse planuri: planul social al luptei haiducești, planul istoric al legendelor naționale, planul mitic al basmelor, planul psihologic al erosului și al înfrățirii cu natura. Alecsandri s-a îndreptat spre folclor ca spre un imens rezervor de motive, teme, forme și atitudini literare. Se poate afirma că însuși gustul său poetic a fost puternic modelat de caracterul general al poeziei populare și aceasta datorită faptului că Alecsandri a fost, la noi, primul scriitor care a văzut în folclor „*comori neprețuite de simțiri duioase, de idei înalte, de notițe istorice, de crezări superstițioase, de datini strămoșești și, mai cu seamă, de frumuseți poetice pline de originalitate și fără seamăn în literaturile străine, poeziile noastre populare compun o avere națională, demnă de a fi scoasă la lumină ca un titlu de glorie pentru nația română*”. (ALECSANDRI, 2011).

Ion Heliade-Rădulescu, cu balada *Zburătorul*, realizează una din cele mai de seamă creații lirice din literatura română a secolului al XIX-lea bazată pe inspirația populară

Deși motivul *Zburătorului* are o circulație în literatura universală, totuși I. H. Rădulescu a știut să-l îmbrace într-un veșmânt autohton, să-l facă specific solului românesc, tocmai prin sublimarea măiestrită a elementului folcloric, dar în același timp acordându-i și valabilitatea universalului.

La Alecu Russo motivele și elementele folclorice apar aproape în toate scrierile. În *Cântarea României*, filonul folcloric se întâlnește pretutindeni, fiind foarte bine sudat în substanța poemului. De pildă, versetul 5:

„*Pe câmpiile Tenechiei răsărit-au florile? ...*

Nu au răsărit florile, sunt turmele multe și frumoase ce pasc văile tale”.

Acesta reprezintă o transpunere măiestrită a versurilor din *Dolca*, poezie populară culeasă de Vasile Alecsandri, în volumul *Poezii populare ale românilor*.

Nicolae Filimon, apropiindu-se de folclor în perioada în care a scris romanul *Ciocoii vechi și noi*, a apelat și la creația anonimă, introducând și câteva poezii populare „*îndreptate*” de scriitor.

Creația folclorică în operele marilor clasici români

Prin N. Filimon folclorul pătrunde din ce în ce mai mult în operele marilor scriitori clasici români din secolul al XIX-lea.

Mihai Eminescu și-a dat seama că în raportul poezie populară – poet cult, secretul reușitei artistice rezidă în prezența completă a personalității „*înlăuntrul modelului folcloric*”.

Eminescu preia, aproape complet materialul imagistic concret al cântecelor anonime, iar înlăuntrul acestui model, așa cum observa G. Călinescu, poetul cult își strecoară propria sa sensibilitate, propria sa filosofie; sinteza aceea de suferință personală și aspirația metafizică spre neant, spre repaos, care constituie pecetea specifică a lirismului său.

George Călinescu vede în poezia eminesciană *Codrule, Măria-Ta* un real model de „*folclor savant*”:

„*Codrule, Măria-Ta,
Lasă-mă sub poala ta,
Că nimica n-oi strica
Fără num-o rămurea,
Să-mi atârn armele-n ea./.../
Și să dorm, dormire-aș dus;
Dar s-aud și-n visul meu,
Dragă codri, glasul tău,...*

Indiferent de teme și motive, universul operei lui Eminescu ar fi fost de nerealizat fără această coordonată fertilă a elementelor împrumutate din folclor. Astfel spune Eminescu: „*o adevărată literatură trainică, care să ne placă nouă și să fie originală și pentru alții, nu se poate*

întemeia decât pe graiul viu al poporului nostru propriu, pe tradițiile obiceiurile și istoria, pe geniul lui” (MUNTEAN, 1971, 195).

Capacitatea personalității eminesciene de a fi ea însăși mereu prezentă *înăuntrul unui model folcloric* reprezintă până astăzi momentul cel mai strălucit și mai realizat artistic din literatura noastră, „*o consonanță selectivă*” între o personalitate extrem de marcată de cultură și un fond de sensibilitate și expresie anonimă.

Pe cât de culte sunt poeziile în formă folclorică ale lui Eminescu, pe atât de populare sunt poeziile în formă cultă ale lui Coșbuc.

Coșbuc este popular în primul rând pentru că răspunde unei concepții și simțiri de tip țărănesc, datorită anecdotului care stăpânește poezia sa și care constituie un element de bază al creației folclorice. Acest anecdot apare aproape întotdeauna ritualizat, fiind epicul unei nunți sau înmormântări, al unei hore sau al unei lupte, toate prezentate ritmic. De origine cultă, extrem de diversă, ele manifestă un sincretism etic aproape impersonal, ceea ce le pune la dispoziția tuturor.

Șt. O. Iosif manifestă o înclinație spre cântecul haiducesc – despre Gruia și Pinteia – el realizează o tonalitate blândă, melancolică și muzicală – specifică liricii lui – în contradicție cu subiectul propriu-zis:

„*Dunării fac turcii vad,
Trăsnet este Gruia.
Șapte popi la Țarigrad
Cântă: Aleluia!*”

(Gruia) (Baladă din popor) (IOSIF, 1968, 71)

În lirica lui Octavian Goga consonanța cu folclorul se manifestă în *Cântece* de lume, în care poetul păstrează cadrul concret - natural și social - al acestei specii de folclor: crâșma, lăutarul, cheful, mica aventură amoroasă:

„*Sus la cârciumă-n Dealu-Mare
De trei zile țin soborul ...
De trei zile beau și-mi zice
Din lăută Laie Chioru!*”

(*Cântece I*) (GOGA, 1967, 65)

Sensibilitatea lirică cultă întâlnindu-se cu sufletul poporului la nivelul unei expresii simple, directe și sentimentale.

Creația folclorică în perioada interbelică

Eugen Lovinescu pune bazele modernismului românesc, curent în arta și literatura secolului al XX-lea, caracterizat prin *negarea tradiției și impunerea unor noi principii de creație*. Modernismul cuprinde curentele artistice: simbolism, expresionism, dadaism și suprarealism. În fața modernismului simbolist, care se afirmă datorită unor poeți noi, lirica de inspirație autohtonă a trebuit să aștepte apariția unor personalități puternice, care să reîmprospăteze contactul cu sursele folclorice. Astfel se impune estetica urâtului în poezia lui Tudor Arghezi, apar metafore surprinzătoare în poezia lui Lucian Blaga și se observă intelectualizarea emoției în poezia lui Ion Barbu.

Pe măsură ce poezia se modernizează, relația ei cu folclorul nu se rupe, dar absorbția elementelor aparținând acestuia nu mai are loc direct, ci printr-un complicat sistem de rafinare, până la pierderea cu totul a identității inițiale.

În poezia interbelică, cele două direcții diferite - modernismul și tradiționalismul - se întâlnesc tocmai în tendința lor de a valorifica filonul popular, „*zăcămintele folclorice*”, prin care noua poezie se integrează „*în evoluția istorică și în peisajul ei etnic, pe care fenomenul puternic al influențelor nu l-a putut deforma.*” (DIMA, 1936, 7).

Creația folclorică în perioada contemporană

Chiar dacă sursa inspirației rămâne pentru toți aceeași – cultura populară în variatele ei forme – realizările poetice sunt specifice fiecărui autor, glasul lui I. Pillat neconfundându-se cu cel al lui L. Blaga, nici al lui T. Arghezi cu al lui Adrian Maniu sau al lui V. Voiculescu cu cel al lui Ion Barbu.

Începând cu Tudor Arghezi, marii poeți ai secolului nostru au descoperit un nou mod de a prelungi ecourile folclorului în literatura cultă.

Arghezi – ca și Enescu, Brâncuși sau Țuculescu – a suprapus și recompus efectele folclorice într-o sinteză originală, de fapt, într-o manieră profund personală de asumare a fondului culturii noastre populare și a tonalității ei. Chiar acolo unde Arghezi pare mai „folcloric”, acolo este el însuși, mai original. Arghezi cunoaște și aplică parcă legile estetice ale folclorului reproducându-le în forme artistice create de el, ajungând astfel la similitudinile ca în *Blesteme*:

„De poște să-ți sece obrazul,
De bube să nu-ți miști grumazul,
Să-ți iasă cocoașă
Și gălci și cucuie-n cămașă.”

Sau ca în *Doinele* din ciclul 1907:

„Stropii noștri de sudoare
Se făceau mărgăritare”.

Dacă pentru nici unul din versurile citate nu se poate indica sursa genetică folclorică (cum se poate face, de pildă, la V. Alecsandri, cu *Doina* sau la I. H. Rădulescu, cu *Zburătorul*) putem spune că la Arghezi în aceste poeme, ca și în altele (*Făcătură, Fătălăul, De-a v-ați ascunsa, Colind de Crăciun, Buna-Vestire*), totul este folcloric – mentalitate, versificație, tropi, lexic, topite toate într-o sinteză unică, originală, inimitabilă.

Arghezi și Ion Barbu iau folclorul ca un pretext sau ca un punct de plecare pentru o creație viguros originală, personală.

În schimb, evidențierea relațiilor dintre creația lui L. Blaga și folclor nu poate fi epuizată în câteva rânduri.

Ca și la Eminescu, contactul poezie cultă – poezie populară se află la Blaga în prezența completă a personalității înăuntrul modelului folcloric, adică în structuri împrumutate din folclor. Poetul își toarnă aici propria filosofie și concepție despre lume, ca într-un veritabil tipar. Lexic popular, expresii țărănești, turnuri tipice ale poeziei populare „*Mult mă muștră frunza-ngustă/ Vântul lacrima mi-o gustă.*” (BLAGA, 1943), propoziții scurte „*Noaptea-i neagră, ceasu-i lung*” (BLAGA, 1933), diminutive utilizate în construcții rafinate „*Frunzuliță, ram de laur,/ Ană umbra mea de aur -*” (*Fetița mea își vede țara*), apostrofa și dialogul, adjectivele articulate: *linele, dragele, largele* din poezia *Coasta soarelui: Frunza verde, dragele/ linele colinele/ strâng de sus luminile./ Ape cântă, largele.*”, finalul de vers dactilic cu rezonanță aparte „*Plâng spre zarea dorului/ cu lacrima norului.*” (BLAGA, *Vîrsta de fier 1940-1944*), colaje de versuri populare din (*Ceas de vară*): „*Într-un lan pe un colnic cânta singur un voinic.*”

Comparativ cu marea sinteză blagiană, tentativele contemporanilor săi de a-și apropia sensibilitatea folclorică se dovedesc neînsemnate, ne semnificative, chiar atunci când este vorba despre poeți tradiționaliști: V. Voiculescu, I. Pillat sau Adrian Maniu.

Din generația imediat următoare, singurii poeți la care folclorul și-a lăsat amprenta au fost: M. R. Paraschivescu și Mihai Beniuc.

Sugestiile existente la Anton Pann și Tudor Arghezi, în direcția unui folclor de periferie urbană, se manifestă la Miron Radu Paraschivescu în interesul față de producțiile versificate ale mahalalei și, mai ales, față de universul sufletesc al micilor colectivități țigănești. Mimând sau asumându-și o atitudine romantică, autorul arăta, în *Cuvîntul înainte* la ediția din 1969 a volumului *Cîntece țigănești*, că a încercat „*să schițeze, nu din puterea fanteziei, ci doar ca un iconar-ucenic după zugrăveala unui mare meșter, profilul liric al mahalalei*”.

În acest spirit unele dintre bucățile muzicale transcriu aproape neschimbate cântecele lăutărești, de „mahala”, „de dor” și „inimă albastră”, cu o largă circulație și audiență (*O dramă, Mărioara de la munte* etc), în timp ce corpul masiv al volumului (PARASCHIVESCU, 1969) conține piese mai mult decât prelucrate, balada *Rică*, romanța *Hanny*, cântecul *Tristă e viața de mort* și acele „cântice” care propun o „perspectivă ironică” cum sunt *Nevasta mincinoasă*, *Cântec de dor și of*, *Cântic de Poterași*.

Dacă muntenii T. Arghezi, Ion Barbu și M. R. Paraschivescu exploatează direcția *balcanică*, ardeleanul M. Beniuc se înscrie pe linia antecesorilor săi George Coșbuc și Octavian Goga, valorificând mai mult latura activă, luptătoare, eroică din balade și din cântecele sociale. Este interesant că, autodefinindu-se, chiar de la începuturi, Mihai Beniuc își găsea sufletul în trei învelișuri: „de jale, de dor, de răscoale ...” exact sentimentele dominante din poeziile folclorice. Cu toate acestea, cu greu s-ar putea vorbi la Mihai Beniuc de o poezie de inspirație folclorică în sensul strict, obișnuit al cuvântului, dar prezența elementelor de cultură populară se face simțită în fiecare dintre volumele sale, fie sub forma unor motive folclorice ca opoziția *om-domn*, fie prin prelucrarea unor forme și modalități tipice versului popular; fie prin utilizarea cu valoare de simbol a unor personaje ale mitologiei populare (*Făt-Frumos*, *Ileana Cosânzeana*) sau ale istoriei pe care le mitizează (*Horia*, *Iancu*).

În atmosfera suprasaturată de asemenea producții, glasul lui Nicolae Labiș a răsunat pur și grav, aducând o undă înnoitoare în poezia românească postbelică. Venit din nordul Moldovei, zonă etnofolclorică de mare bogăție, poetul Nicolae Labiș își făcea un titlu de glorie din a afirma că izvorul artei sale este în folclor.

Supranumit „*buzduganul unei generații*” de către Eugen Simion, Nicolae Labiș în volumul *Impresii din munții* așeza tradițiile noastre alături de comorile cele mai de preț ale pământului românesc. Labiș face, cel dintâi din generația sa, pasul către valorificarea superioară a fondului culturii noastre populare în poezie.

Dintre colegii de generație ai lui Nicolae Labiș, ajunși la maturitatea artistică și la consacrarea definitivă, se detașează Nichita Stănescu, Cezar Baltag, Marin Sorescu, Ion Gheorghe și alții.

Influența folclorică nu lipsește nici din poezia lui Gheorghe Tomozei sau Ion Horea, nici din cea a lui Ioan Alexandru, a Anei Blandiana sau a lui Adrian Păunescu.

Concluzii

În concluzie, considerațiile de mai sus s-au oprit asupra unei secvențe relativ limitate din masiva producție generată de influența folclorului în poezia românească contemporană și a raportului între *creația populară și creația cultă din cultura națională*.

În toate aceste cazuri se poate vorbi despre aderența la folclor, în grade și sub forme diferite, de raportul între două sau mai multe specii ale poeziei populare care generează o sonoritate armonioasă.

De-a lungul istoriei culturii noastre, toate aceste rapoarte, atitudini și modalități indică un schimb permanent de forme și valori, între poezia populară și poezia cultă: o *mișcare în dublu sens și, tocmai de aceea, generatoare de tradiție și, deopotrivă, de inovație*. (STĂNESCU, 1975, 3).

Bibliografie

- ALECSANDRI, Vasile, *Poezii populare ale românilor*, Colecția Biblioteca pentru toți, Editura Litera, 2011.
- BLAGA, Lucian, *Cântecul călătorului în toamnă* din ciclul *Vârsta de fier 1940-1944*.
- BLAGA, Lucian, *Colindă* din volumul *La cumpăna apelor*, 1933.
- BLAGA, Lucian, *Întoarcere* din volumul *Nebănuitele trepte*, 1943.
- DIMA, Al., *Zăcămintele folclorice în poezia noastră contemporană*, București, Editura Fundația pentru Literatură și Artă Regele Carol II, 1936.

- GOGA, Octavian, *Ne cheamă pământul. Poezii I*, Biblioteca pentru toți, Ediție îngrijită și prefață de I. D. Bălan. București, Editura pentru Literatură, 1967.
- IOSIF, Ștefan-Octavian, *Versuri originale și tălmăciri*, București, Editura pentru literatură, 1968.
- MUNTEAN, George, *Epoca marilor clasici*, în: *Temelii folclorice și orizont european în literatura română*, București, Editura Academiei, 1971.
- PARASCHIVESCU, Miron-Radu, *Cântice țigănești și alte poeme*, București, Editura Pentru Literatură, 1969.
- RUSSO, Alecu, *Scrieri alese*, București, Editura Tineretului, 1959,.
- STĂNESCU, Nichita, *Starea poeziei*. Prefață de Aurel Martin, București: Editura Minerva, 1975.
- VIANU, Tudor, *Studii de literatură română*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1965.